

Regeringen, Kulturdepartementet
karl.gustavsson@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över SOU 2022:28, Vår demokrati - värd att värna varje dag, svar senast 2022-11-25

Er beteckning: Ku2022/ 01317

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Kronobergs län tackar, uppskattar och instämmer i de positiva beskrivningarna i rapporten om samarbetet mellan Länsstyrelserna och Kommittén. Länsstyrelsen i Kronobergs län gjorde många insatser i länet under demokratiåret – framförallt genom att använda sig av befintliga uppdrag och nätverk. I många delar var demokratiuppdraget en förstärkning av befintliga uppdrag inom framförallt social hållbarhet. Länsstyrelsen i Kronobergs län ser att ett nytt uppdrag med fördel skulle kunna kopplas till och förstärka befintliga uppdrag både innehållsmässigt och resursmässigt. Länsstyrelsen anser att kommitténs förslag om en nationell demokratifunktion är positivt och instämmer också i kommitténs förslag om att ge länsstyrelserna nytt uppdrag. Vi har dock vissa synpunkter på inriktning på uppdraget och dess finansiering.

Synpunkter på kommitténs förslag

Länsstyrelsen i Kronobergs län kommer framförallt att fokusera på att ge synpunkter på de konkreta förslag som berör Länsstyrelsen som lyfts fram i rapporten.

6.1 Inrätta en nationell demokratifunktion

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att det finns goda argument för att inrätta en nationell demokratifunktion, särskilt viktigt blir detta om regeringen har för avsikt att ge andra myndigheter uppdrag inom demokrati. Vår erfarenhet är att i uppdrag som sprids över flera myndigheter och länsstyrelser skapas bättre synergi och kraft genom att det finns en samlande punkt nationellt. Länsstyrelsen instämmer i att det bör vara en befintlig myndighet som får uppdraget.

6.2 Uppdrag till länsstyrelserna att arbeta demokratistärkande

Länsstyrelsen i Kronobergs län ställer sig positiva till förslaget om att länsstyrelserna ges ett långsiktigt demokratifrämjande uppdrag.

Förslaget pekar på en roll för länsstyrelserna att jobba kunskapsbaserat med kunskapsspridning, kompetensutveckling och att stärka andra aktörer i sitt arbete med insatser för demokrati. Detta är en roll som länsstyrelsen redan idag hanterar i sina uppdrag och har en bra förmåga inom. Förslaget om att ta fram statistik och att jobba på mer lokal nivå är nya roller. Länsstyrelsen i Kronobergs län ser hellre att framtagande av statistik ligger på en nationell funktion medan varje länsstyrelse får i uppgift att analysera och fördjupa kunskapen bakom statistiken på regional nivå. Länsstyrelsen i Kronobergs län anser också att det är en bra modell att länsstyrelserna bibehåller sin regionala roll och att målgruppen förblir regioner, kommuner och civilsamhälle som i sin tur jobbar mot den lokala nivån.

Gällande förslaget om att länsstyrelserna ska jobba för ett ökat valdeltagande ser vi vissa problem. Ett högt valdeltagande är i grund och botten något eftersträvänsvärt och gör att valresultatet blir mer representativt för hela befolkningen. Men ett uppdrag till just länsstyrelserna att öka valdeltagandet skulle kunna stå i strid med att vi är regional valmyndighet (valadministration).

En insats med att öka valdeltagandet skulle kunna strida mot saklighet och objektivitet. Valadministrationen ska istället arbeta för att det ska vara enkelt att rösta. Invånarna ska förstå hur de ska rösta och vart de ska vända sig. Vi kan även arbeta med att öka tillgängligheten till att rösta mer generellt.

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att det vore mycket positivt att ett uppdrag finansieras med en heltidstjänst, samt verksamhetsmedel. I det fall en sådan satsning inte är möjligt anser Länsstyrelsen i Kronobergs län att en sammanslagning och förstärkning med befintliga uppdrag, exempelvis mänskliga rättigheter, skulle skapa en förutsättning för varje länsstyrelse att på ett mer rimligt sätt resurssätta mindre uppdrag. Kommittén lyfter själva i rapporten vikten av de nätverk och arbetssätt som länsstyrelserna redan idag använder sig av inom frågor som är kopplade till demokratiuppdraget – jämställdhet, integration, folkhälsa, nationella minoriteter, barnrätt, mänskliga rättigheter. I ett nytt uppdrag är det av stor vikt att det är tätt kopplat till befintliga uppdrag och att dessa kan förstärka varandra. Länsstyrelserna har idag många sakområden som har en låg finansieringsgrad vilket skapar problem i förmåga att få in rätt kompetens och hantera uppdragen. Ett demokratiuppdrag kan med fördel ingå i arbetssätt och nätverk som finns i uppdrag vi har idag och en stärkt finansiering skulle ge Länsstyrelsen mer kraft att jobba med uppdragen samordnat.

Ett ofinansierat demokratiuppdrag ställer sig Länsstyrelsen i Kronobergs län negativt till.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Maria Arnholm med avdelningschef Carin Lamme Lindh som föredragande. Chefsjurist Louise Jeppsson samt Länsråd Malin Almqvist har också deltagit i beslutet.